

HUMANITAARABI

Kas tead, mis on solidaarsus?

Andmeid humanitaarabi kohta

EUROOPA KOMISJON

Humanitaarabi

ÜHESkoos

AASTAST 1957

OLUKIRJELDUS

Inaya
Sudaan

Tere!

Ma olen üheksa-aastane. Ma elan Aafrikas Sudaanis Därfüri piirkonnas Guldos. Kas tead, kus see asub? Varem elasin ma onnidest koosnevas külas ja mul oli iga päev kõht täis. Meil ei olnud just palju vara, kuid sellest piisas, et ära elada. Mul oli tore.

Siis aga puhkesid riigis lahingud. Ühel päeval saabusid külla sõdurid, kes lõhkusid ja põletasid kõik ning tapsid palju külaelanikke. Külast ei jäänud midagi järele. Rünnaku ajal korjasin ma pisut kaugemal mangosid. Mind võeti kinni, kuid jäeti ellu. Ma olin haavatud ja hirmunud.

Ühe hetkega hävis kõik, mis mul oli. Mul ei ole enam kodu ega süüa. Mul ei ole kuhugi minna. Pealegi kardan, et sõdurid võivad igal ajal tagasi tulla.

Kuhu minna? Kus magada? Kus saaksin süüa ja juua? Kes mind kaitseks?

Inaya

SISSEJUHATUS

Kindlasti tead, et Euroopa Liitu (EL) kuuluvad demokraatlikud Euroopa riigid, kes on ühinenud selleks, **et parandada oma kodanike elujärge ja ehitada üles parem maailm.**

Kindlasti on sulle ka teada, et vaatamata veel olemas olevatele erinevustele Euroopa Liidu teatavate rikkamate ja vaesemate riikide vahel (mis järk-järgult kahanevad), oleme me maailma muude piirkondadega võrreldes eelisolukorras.

Sulle on teada, et paljudes riikides mujal maailmas puudub inimestel eluks esmavajalik vesi, toit, peavari ja arstiabi. On ilmselge, et ilma vee, toidu ja arstiabita ei saa keegi hakkama.

Kuid kas tead, et Euroopa Liidul on maailmas abivajajate aitamisel oluline roll?

Solidaarsuse põhimõte ei kehti mitte ainult Euroopa Liidu piires.

Solidaarsus on Euroopa Liidu jaoks väärtus, mida tuleb üles näidata kõikide inimeste suhtes kogu maailmas.

Käesolevas brošüüris tutvustatakse, kuidas ühiskond, kuhu sa kuulud, abi osutab ning aitab päästa miljonite meeste, naiste ja laste elu, kes elavad piirkondades, kus olukord on raskem.

EUROOPA, SEE ON
SOLIDAARSUS KOGU
MAAILMAGA!

HUMANITAARKRIIS?

Kui inimesed kutsuvad
appi, tuleb neid
aidata!

MIS ON HUMANITAARKRIIS?

Humanitaarkriisiks nimetatakse olukorda, kui **ohus on paljude inimeste elu.**

- Näiteks kui loodusõnnetuse (maavärina, üleujutuse, põua või epideemia) tõttu või

- inimeste põhjustatud katastroofi (konfliktid, sõjad jne) tõttu

ei ole **elulised vajadused** enam täidetud ning kui riigid ei ole või ei ole enam vahendeid nende inimeste aitamiseks.

Humanitaarkriisi ohvritel on sageli vaid üks lootus, et teised riigid, kellel vastavad vahendid olemas on, tulevad neile appi. See ongi rahvusvaheline solidaarsus.

Euroopa Komisjoni üks tegevus- või poliitikavaldkond on **humanitaarabi osutamine**. See tähendab, et komisjoni otsuse kohaselt antakse osa tema hallatavast rahast humanitaarkriisi ohvrite kiireks abistamiseks kõikjal maailmas.

Humanitaarabi on elutähtis abi isikutele, kes seda kõige rohkem vajavad, olenemata nende nahavärvist, religioonist, soost, rahvusest või poliitilistest vaadetest. Humanitaarabi antakse tasuta, ainsaks tingimuseks on, et seda tõepoolest vajatakse.

Tavaliselt on humanitaarkriisi puhul täitmata inimeste esmatähtsad vajadused. Puudus on veest, toidust, arstiabist ja peavarjust (vt edaspidi). Lisaks on veel teisigi väga olulisi tingimusi, mida tuleb neid inimesi aidates arvesse võtta. Näiteks tuleb tagada nende kaitse (eriti laste kaitse), jätkata koolide tööd, teha kahjutuks veel lõhkemata miinid jne.

Mõned kriisid on kõigile teada, neist räägitakse teles ja ajalehtedes (näiteks hiljutine tsunamikatastroof). Kuid on veel kriisid, mis kestavad, kuid millest enam ei räägita. Näiteks Põhja-Uganda kriisiga seotud lahingud kestavad juba 20 aastat ja nende tõttu kannatab iga päev rohkem kui miljon inimest. Need on “unustatud kriisid”.

Mediatiseeritud kriiside puhul saadakse abi lihtsamalt kui unustatud kriiside puhul. See ei ole õiglane. Euroopa Komisjon aitab neid inimesi, kes seda vajavad, olenemata sellest, kas neid teles näidatakse või on kogu maailm nad unustanud.

KES MIDA TEEB?

KUIDAS JÕUAB EUROOPA LIIDU ABI ABIVAJAJATENI?

Eli eelarve komisjoni hallatav osa jaotub mitme valdkonna vahel, näiteks:

Eli liikmesriikide tasutavad erinevad maksud

Euroopa Liidu eelarve

Põllumajandus

Tööhõive

Haridus,
koolitus

Humanitaarabi

Jne....

Europa Komisjon annab abi alati asjaomaste organisatsioonide kaudu. Komisjon eraldab neile raha humanitaariprojektide jaoks. Näiteks:

Näited komisjoni rahastatud partnerorganisatsioonide tegevusest humanitaarkriisi puhul

Piirideta arstid

Valitsusväline organisatsioon, kes osutab kannatada saanutele arstiabi

Haavatute abistamine pärast maavärinat Pakistanis

OXFAM

Valitsusväline organisatsioon, kes on spetsialiseerunud mitmele humanitaarabi valdkonnale: varustuse, joogivee, telkide jne jaotamine

Tsunamiohvritele telkide püstitamine Indoneesias

PUNANE RIST

Maailma suurim humanitaarbiorganisatsioon, kes tegutseb mitmes valdkonnas: tervishoid, majutus, isikute kaitse korraldamine jne

Pögenike sünnitusabikeskuse avamine Lääne-Saharas

UNICEF

ÜRO organisatsioon, kelle ülesandeks on lapse õiguste kaitsmine kogu maailmas nii rahu kui ka sõja tingimustes

Laste toitlustuskeskuse avamine näljahäda ajal Somaalias

ja paljud teised

KAS HUMANITAARKRIISIST HAARATUD RIIKE ON PALJU?

Vastuse leiad juuresolevalt kaardilt:

- sinisega on märgitud Euroopa Liit
- punasega on märgitud riigid ja piirkonnad, kus on või on olnud humanitaarkriis ning kus Euroopa Komisjon on hiljuti humanitaarabi osutanud.

Aafrika

Angola
Benin
Burkina Faso
Burundi
Elevandiluurannik
Eritrea
Etioopia
Gambia
Ghana
Guinea
Guinea-Bissau
Kenya
Komoorid
Kongo
Kongo Demokraatlik Vabariik
Lesotho
Libeeria
Madagaskar
Malawi
Mali
Mauritaania
Mosambiik
Niger
Nigeeria
Roheneemesaared
Rwanda
Sambia

Senegal
Sierra Leone
Somaalia
Sudaan
Svaasimaa
Tansaania
Tšaad
Togo
Uganda
Zimbabwe

Kesk-Aasia

Gruusia
Kasahstan
Kõrgõzstan
Mongoolia
Põhja-Kaukaasia (Tšetšeenia)
Tadžikistan
Turkmenistan
Usbekistan

Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika

Alžeeria (Lääne-Sahara)
Jeemen
Jordaania
Liibanon
Palestiina Omavalitsuse territoorium

Süüria
Türgi

Lõuna-Aasia

Afganistan
Bangladesh
India
 Iraan
Maldiivid
Nepal
Pakistan
Sri Lanka

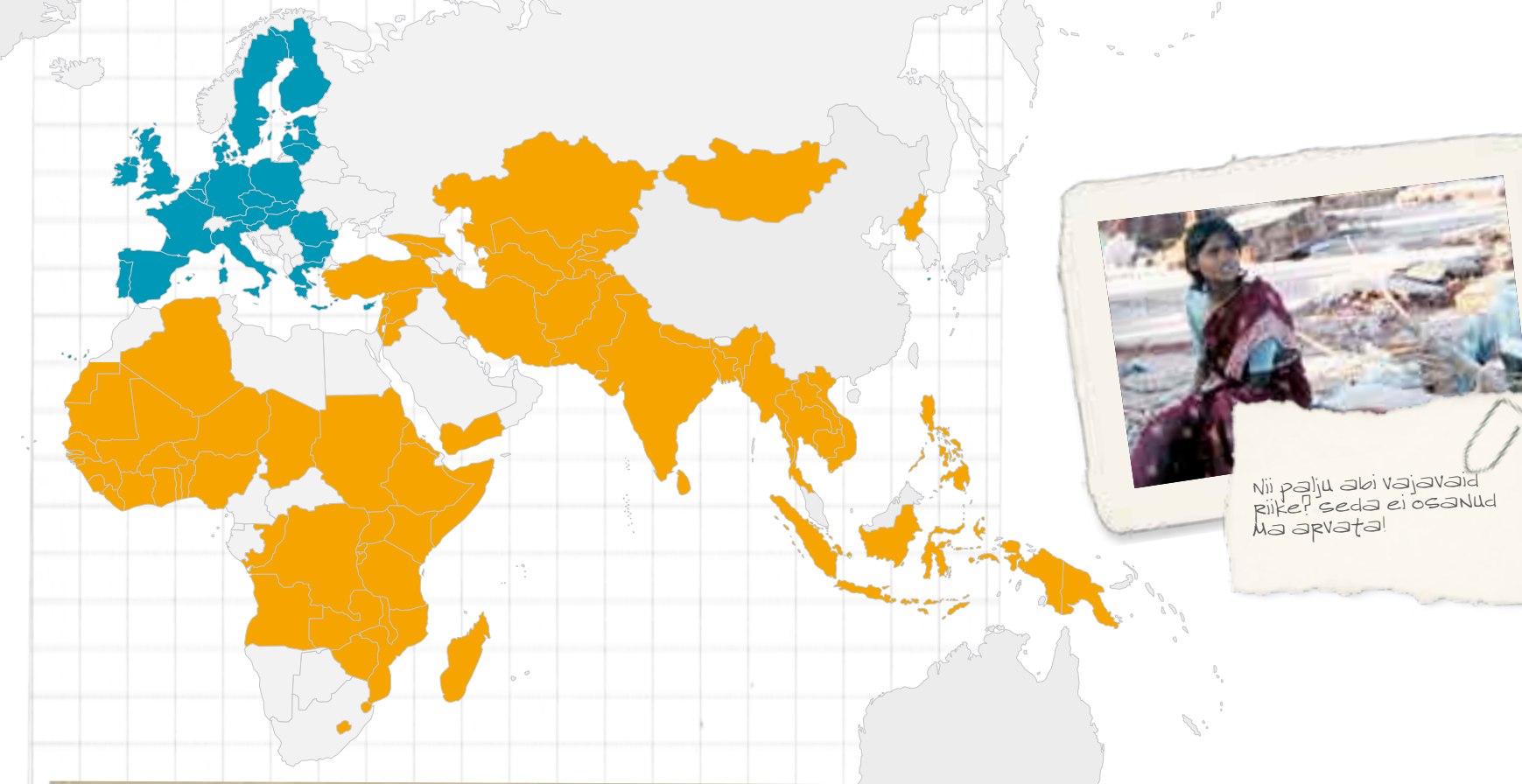
Kagu-Aasia ja Vaikse ookeani piirkond

Cooki saared
Filipiinid
Ida-Timor
Indoneesia
Kambodža
Laos
Põhja-Korea
Myanmar/Birma
Paapua Uus-Guinea
Tai
Vietnam

Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkond

Boliivia
Colombia
Costa Rica
Dominikaani Vabariik
El Salvador
Ecuador
Grenada
Guatemala
Guyana
Haiti
Honduras
Nicaragua
Panama
Suriname
Turks ja Caicos
Venezuela

Nii palju abi vajavaid
riike? seda ei osanud
ma arvata!

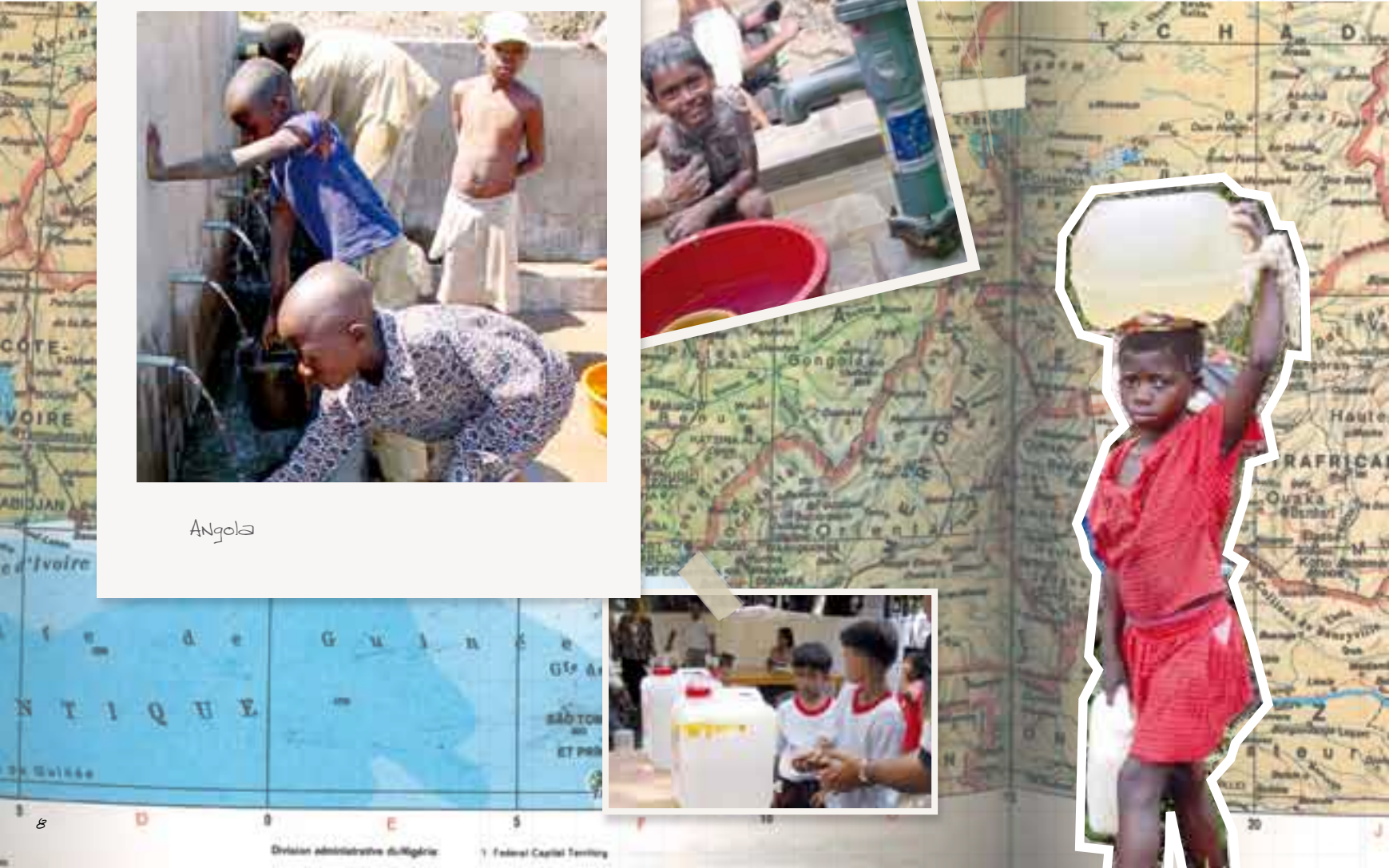
Kõikides nendes kriisides on sageli esimesteks ohvriteks lapsed. Nad on kaitsetumad ja sõltuvad kasvamiseks vajalike tingimuste loomisel täiskasvanutest. Laste kaitse ja abistamine on üks olulisemaid ülesandeid.

“Olenemata asjaoludest, peab esmajärjekorras olema tagatud laste kaitse ja abistamine.”

ÜRO lapse õiguste deklaratsiooni 8. põhimõte (20.11.1959)

Angola

Kas suudad ette kujutada elu ilma veeta?

Niipea kui ärkad, võid keerata kraani lahti ja juua või ennast pesta. Kogu päeva jooksul on vesi alati saadaval ... seal, kus meie elame. Kuid selline võimalus puudub **igal viiendal inimesel maailmas, st rohkem kui 1,1 miljardil inimesel.**

Ainult vee olemasolust ei piisa, vesi peab olema ka puhas ja ohutu, sest saastunud vesi võib põhjustada haigusi ja tõsiseid epideemiaid. Veetorustike ja kanalisatsiooni toimimine võib olla näiteks häiritud loodusõnnetuse tõttu. Sõja eest põgenedes jätvad inimesed maha kogu oma vara ega saa vett kaasa võtta.

Puhta vee puudumine on kõige sagedasem surmapõhjus maailmas. Saastunud ja reostunud vesi on paljude haiguste põhjustaja ning igal aastal sureb seetõttu 8 miljonit inimest, peamiselt lapsed.

Euroopa Komisjon toetab projekte, selleks et:

- viia joogivett sinna ja jagada seal, kus vett vajatakse,
- parandada või ehitada veevarustussüsteeme (kaevud, vee- ja kanalisatsioonitorustik),
- parandada või ehitada heitveesüsteeme (veepuhastusjaamad, kanalisatsioon, tualetid)
- jne.

MILJARD INIMEST ILMA
PUHTA VEETA!??!!

TOIT

SÜRRA NÄLGA
TÄNAPÄEVALP!
SEE EI OLE
ÕIGLANE!

Selleks et elada, peab sööma. Meile tundub see iseenestest mõistetav. Me ei pane tähelegi, kui näljatunde peletamiseks otsime kotist mõne maiuspala ja õhtul koju saabudes sööme enne magamaminekut toeka õhtueine. Kuid paljudel inimestel ei ole sageli piisavalt või üldse **MIDAGI** süüa.

- Üleujutus või pikaajaline põud võivad hävitada kogu saagi.
- Relvastatud konflikt või sõda võivad sundida miljoneid inimesi kodukohast lahkuma. Nad on teedel või naaberriigis, ilma igasuguse võimaluseta elatist teenida. Toidutagavara võivad ära võtta ka relvastatud rühmitused.

Iga päev sureb maailmas nälja tõttu 24 000 inimest, st üks inimene iga nelja sekundi tagant.

Euroopa Komisjon rahastab projekte, selleks et:

- korraldada toidujagamist,
- hooldada ohtu sattunud lapsi ja harjutada neid järk-järgult taas toiduga (*kui inimene ei ole kaua aega midagi või peaaegu mitte midagi söönud, ei tohi ta kohe kõike ja palju süüa, organismi tuleb tasapisi söögiga harjutada ning see võtab üsna kaua aega*),
- osta tööriistu ja seemet, et põlluharimisega uuesti alustada,
- osta kariloomi või korraldada haigete kariloomade ravimist
- jne.

Kokkuvõttes tehakse kõik, et tagada elanikkonnale piisav toit, kuni riigi valitsus leiab pikaajalise lahenduse.

Katus pea kohal ja neli kaitsvat seinat. Kodu tunneb end turvaliselt, seal on voodi, kus magada. Kodu, mille võib kaotada

- näiteks relvastatud konfliktide puhkedes, kui inimesed peavad piirkonnast või riigist lahkuma, et põgeneda vägivalda eest. Põgenetakse selleks, et päästa enda ja oma perekonna elu.
- Kodu võib kaotada loodusõnnetuse (näiteks maavärina või üleujutuse) tagajärjel, kui majad täielikult hävinevad.

Maailmas on üle 35 miljoni inimese, kes on pidanud kodust põgenema, umbes 10 miljonit neist peavad peavarju otsima mõnes teises riigis.

Euroopa Komisjon aitab neid inimesi ja rahastab projekte, selleks et:

- luua telklaagreid, oodates, et ühel päeval saavad inimesed koju tagasi pöörduda,
- aidata taastada elamuid, kus see on võimalik,
- tuua kohale ehitusmaterjale, et inimesed saaksid oma majad uuesti üles ehitada
- jne.

“Lapsele peab olema tagatud sotsiaalne kindlustatus, tal peab olema võimalus kasvada ja areneda tervislikus keskkonnas. Seepärast peab olema tagatud eriline kaitse nii talle kui emale, sh sünnituseelne ja -järgne arstlik hooldus.

Lapsel on õigus toidule, eluasemele, puhkusele ja asjakohasele arstiabile.”

ÜRO lapse õiguste deklaratsiooni 4. põhimõte (20.11.1959)

TERVISHOID

Ja lõpuks muidugi tervishoid. On selge, et olukorras, kus on puudu kõigest, puudub ka arstiabi.

Haigused, mis ei ole ELi liikmesriikides tõsised või on lihtsalt ravitavad, on humanitaarkriisi tingimustes tihti surmavad, sest haiged (sageli toidu- ja veepuudusest nõrgad lapsed) ei saa vajalikku arstiabi.

Sageli võib lihtne operatsioon või vaktsineerimine päästa elusid, kuid kõigil ei ole juurdepääsu arstiabile! 6000 last sureb iga päev düsenteeriasse, samal ajal kui Euroopas on see ravitav haigus!

→ Euroopa Komisjon rahastab projekte, selleks et:

- varustada piirkondi ravimite ja meditsiiniseadmetega,
- taastada haiglaid ja nõuandekeskusi ning aidata kaasa nende toimimisele,
- koolitada tervishoiutöötajaid kohapeal,
- teavitada elanikkonda tervishoiuküsimustes ja korraldada vaktsineerimist
- jne.

NEED ON
KÖIK ÖLÜLİSED TEEMAD!
KÜST LEIDA RÖHKEM
TEAVET?

<http://ec.europa.eu/echo>

Käesolevas brošüüris selgitatakse, et kuulud ühiskonda, mis on solidaarne muu maailmaga. Igal aastal päästetakse miljuoneid elusid tänu (poliitilistele) otsustele astuda konkreetseid samme solidaarsuse toetamiseks. Nagu näed, ei ole tegemist ainult sõnadega. On oluline teada, et solidaarsus on osa sinu praegustest ja tulevastest isikuväärtustest.

Solidaarsus, inimväärikuse kaitse, võrdsus, tolerantsus, isiklik osalus

Neid väärtuseid saavad järgida kõik, igaüks oma võimete kohaselt, et inimkond jääks kestma ning et ehitada üles õiglasem maailm.

Kõik osalevad, ka sina oled maailmakodanik.

Louis Michel

Euroopa Liidu humanitaar- ja arengupoliitika volinik

Fotode autorid: ECHO - François Goemans, Thomas Pfeiffer, Peter Holdsworth, Sebastien Carliez, Nick Bridger, Aadrian Sullivan, the South Asia Office, Paula Vasquez Horyaans, Yvan Hildebrand, Anwar Hossain, Heinke Veit, Peter Krause, Sophie Vanhaeverbeke, Karin Michotte, UNHCR
Joonistused valitsusvälise organisatsiooni AVSI avaldatud raamatust “Bambini-soldato del Nord Uganda”.

Käesoleva brošüüri on avaldanud Euroopa Komisjoni humanitaarabi peadirektoraat. Brošüür on trükitud loodussõbralikule paberile.

Käesolevas brošüüris kajastatud teave huvitab sind, soovid rohkem teada saada?

Külasta veebilehte <http://ec.europa.eu/echo>
Seal on mitmesugused olukirjeldused, partnerorganisatsioonide loetelu, videod, fotod ja plakatid, mida saab tellida jne.

Kontaktandmed: **HUMANITAARABI PEADIREKTORAAT (ECHO)**
Euroopa Komisjon, B-1049 Brüssel – Belgia.

Tel: (+32 2) 295 44 00 - Faks: (+32 2) 295 45 72
e-post: echo-info@ec.europa.eu